



Miljø- og  
Fødevareministeriet

# Årsrapport 2019 Naturstyrelsen

Marts 2020

# Indhold

<b>1.</b>	<b>Påtegning af det samlede regnskab</b>	<b>3</b>
<b>2.</b>	<b>Beretning</b>	<b>4</b>
2.1	Præsentation af virksomheden	4
2.2	Ledelsesberetning	5
2.3	Kerneopgaver og ressourcer	8
2.4	Målrapportering	9
2.4.2	Uddybende analyser og vurdering	14
2.5	Forventninger til det kommende år	15
<b>3.</b>	<b>Regnskab</b>	<b>17</b>
3.1	Anvendt regnskabspraksis	17
3.2	Resultatopgørelse	19
3.3	Balancen	21
3.4	Egenkapitalforklaring	22
3.5	Likviditet og låneramme	22
3.6	Opfølgning på lønsumsloft	23
3.7	Bevillingsregnskabet	23
<b>4.</b>	<b>Bilag</b>	<b>24</b>
4.1	Noter til resultatopgørelse og balance	24
4.2	Indtægtsdækket virksomhed	29
4.3	Gebyrfinansieret virksomhed	29
4.4	Tilskudsfinansieret aktiviteter	29
4.5	Forelagte investeringer	29
4.6	IT-omkostninger	29
4.7	Supplerende bilag	30

# 1. Påtegning af det samlede regnskab

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Naturstyrelsen, cvr.nr. 33157274 er ansvarlig for:

- § 24.74.01. Naturstyrelsen
- § 24.74.02. Salg af ejendomme
- § 24.74.03. Testcenter Østerild
- § 24.74.04. Arealforvaltning mv.
- § 24.74.05. Udlånte tjenestemænd
- § 24.74.06. Tilskud til oprensning
- § 24.74.07. Tilskud til natur og klimatilpasning mv.
- § 24.74.08. Puljer til diger og kystbeskyttelse mv.
- § 24.74.09. Kystbeskyttelse, havne mv.

Herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2019.

## Påtegning

Det tilkendegives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten

København, den 27/5 2020



---

Henrik Studsgaard  
Departementschef  
Miljø- og Fødevareministeriet

Randbøl, den 27/5 2020



---

Peter Ilsø  
Direktør  
Naturstyrelsen

## 2. Beretning

### 2.1 Præsentation af virksomheden

Naturstyrelsen er en styrelse under Miljø- og Fødevareministeriet.

Styrelsen tæller ca. 670 årsværk, hvoraf ca. 130 er tilknyttet hovedkontoret i Randbøl, heraf ca. 40 i driftscentret, ca. 85 er tilknyttet Kystdirektoratet i Lemvig, og de øvrige medarbejdere inden for arealforvaltningen er placeret på 16 lokale enheder rundt om i hele landet.

Naturstyrelsens formål på finansloven er centreret omkring seks hovedområder:

1. Lysåben natur
2. Friluftsliv
3. Skov
4. Ejendoms- og anden forvaltning
5. Kyster og havne
6. Ledelse og administration

#### Naturstyrelsen arbejder for, at natur og mennesker trives

Naturstyrelsen løser opgaver vedrørende arealforvaltning, forvaltning af de statslige skove og naturområder samt beskyttelse af kysterne. Naturstyrelsen arbejder for, at natur og mennesker trives. Naturstyrelsens primære opgaver under de forskellige formål er:

*Naturforvaltning – Lysåben natur:* Naturstyrelsens naturarealer rummer en stor andel af de vigtigste naturværdier i Danmark, og styrelsens forvaltning af naturarealerne har derfor en stor betydning for den nationale indsats for biodiversitet. Forvaltningen af skov- og naturarealerne skal bl.a. øge naturkvaliteten på naturtyperne og skabe gode levesteder for planter og dyr for derved at sikre biodiversiteten. Forvaltningen herunder udleje af naturarealer sker under hensyntagen til, at udøvelsen af aktiviteterne sikrer en balance mellem benyttelse og beskyttelse af arealerne. Af Naturstyrelsens skovarealer bliver ca. 20 pct. forvaltet med biodiversitet som hovedformål.

*Friluftsliv:* Naturstyrelsen bidrager til udvikling af befolkningens natur- og friluftsoplevelser på de statslige naturarealer, herunder også jagt, naturformidling og aktiviteter der medvirker til at fremme turisme og lokal vækst. Forvaltningen sker under hensyntagen til, at udøvelsen af aktiviteterne sikrer en balance mellem benyttelse og beskyttelse af arealerne.

*Skov:* De skovarealer, der ikke har biodiversitet som hovedformål, forvaltes efter principperne for naturnær skovdrift, og indtægten bidrager bl.a. til at understøtte styrelsens hovedformål gennem en dokumenteret bæredygtig produktion af f.eks. træ og flis. Ved skovdriften lægges der vægt på at varetage flersidige hensyn til bl.a. natur, friluftliv, kulturhistorie, miljø- og grundvandsbeskyttelse, samt på udviklings- og forsøgsvirksomhed.

*Ejendoms- og anden forvaltning:* Naturstyrelsens forvaltning af ministeriets arealer omfatter 211.000 ha og knap 2.000 bygninger fordelt over hele landet. Ejendomsforvaltningen består ud over varetagelse af driften af bygninger, tekniske anlæg og vej-vedligehold også af udleje af arealer og bygninger til forskellige formål herunder naturskoler mv., samt en række øvrige indtægtsgivende aktiviteter. Endelig udføres myndighedsopgaver, herunder jagt- og vildtforvaltning for Miljøstyrelsen, samt bogføring m.v. for nationalparkerne.

*Kyster og havne:* Naturstyrelsen v/Kystdirektoratet arbejder med at beskytte kysterne mod oversvømmelser og erosion fra havet bl.a. i lyset af klimaforandringerne og varetager som del heraf den statslige kystbeskyttelsesindsats. Kystdirektoratet foretager oprensninger i indsejlinger og sejløb i visse havne og farvande. Kystdirektoratet indgår i stormflodsberedskaberne på Vestkysten og varetager endvidere visse myndighedsopgaver efter kystbeskyttelsesloven og naturbeskyttelsesloven.

*Ledelse og administration:* Naturstyrelsen arbejder for en effektiv administration ud fra værdierne kontinuitet, samarbejde, omhu og handlekraft, der bl.a. skal bidrage til at sikre en ministerbetjening af høj faglig kvalitet. Den decentrale organisation gør det muligt at være tæt på borgerne og samarbejdspartnere, der hvor arealerne og projekterne ligger.

## 2.2 Ledelsesberetning

Naturstyrelsens direktion finder overordnet årets resultat tilfredsstillende. Styrelsen har bl.a. opnået en målopfyldelse på 70 pct. af Mål- og resultatplanen. Set i relation til økonomien, knytter styrelsens netto merforbrug sig til enkeltstående hændelser. Udgifterne er afholdt af styrelsens opsparring og ligger inden for de bevillingsmæssige rammer, der gælder for Naturstyrelsen.

### *Faglige resultater*

Der er i 2019 arbejdet med at skabe grundlaget for den statslige kystbeskyttelsesindsats de kommende fem år. Der er udarbejdet oplæg til fællesaftaler for de fire strækninger på Vestkysten, hvor staten er engageret. Der er gennemført forhandlinger med de syv kommuner om den kommunale medfinansiering. Den samlede økonomiske ramme inkl. den kommunale medfinansiering for årene 2020-2024 udgør for de fire fællesaftaler samlet ca. 1 mia. kr.

En omfattende opgave i forbindelse med at realisere de nye fællesaftaler er udarbejdelse af miljøvurdering og VVM-redegørelse. Der er ultimo 2019 afleveret VVM-redegørelse til myndigheden, som er en forudsætning for at der kan meddeles anlægstilladelse til kystbeskyttelsesarbejderne inden sandfodringen kan påbegyndes i 2020.

Kystbeskyttelsesindsats på strækningen Lodbjerg-Nymindegab skal sikre, at der opretholdes en 100 års middeltidssikkerhed på de 110 km, som aftalen omfatter. Sikkerheden dokumenteres årligt med laserskanning fra fly, og sikkerhedslinjerne kan ses på [kystatlas.dk](http://kystatlas.dk). Der er i regi af de gældende fællesaftaler samlet blevet fodret med ca. 2,3 mio. m<sup>3</sup> sand i 2019. De fodrede strækninger udgør tilsammen ca. 14 km.

Kystdirektoratet har i 2019 truffet afgørelser på 1.064 ansøgninger vedr. strand- og klitfredning samt vedr. søterritoriet og behandlet 758 anmodninger om aktindsigter.

2019 var for Naturstyrelsen et aktivt år mht. friluftslivet. Der blev afviklet en friluftskonference i maj med deltagelse af ca. 200 repræsentanter for kommunerne. Med overskriften "Mulighedernes rum – friluftsliv i vores fælles natur" var budskabet, at de statslige skov- og naturarealer kan danne rammen for partnerskaber, som kan bidrage til de større velfærdsdagsordner i kommunerne med temaer som; samspillet mellem sundhed og natur, bynær skovrejsning og muligheder for friluftsliv tæt på borgerne, natursociale aktiviteter, sundhed og motion samt naturforståelse for børn og unge. Naturstyrelsen satte i 2019 også særlig fokus på udvidelse af friluftstilbud til borgerne på statens arealer. Der er etableret nye faciliteter i flere hedeskove, ligesom der er udarbejdet nye eller reviderede naturguider og turfoldere.

Forvaltningsplaner for de udlagte skove til biodiversitetsformål har været i fokus, herunder inddragelse af borgere og interessenter. Inden for det internationale samarbejde har Naturstyrelsen i 2019-2020 varetaget formandskabet for det europæiske netværk INTEGRATE, der arbejder med naturbeskyttelse og bæredygtig skovdrift. Styrelsen står i den forbindelse for to konferencer for netværket.

Naturstyrelsen har skabt ny natur ved at lave nye bynære statskove til fordel for både friluftslivet, klima og grundvandsbeskyttelse. Hertil kommer en række naturgenopretningsprojekter, herunder to større projekter; Søborg Sø og Ekkodalens moser. Desuden blev et areal "Skindbjerglund" i Nordjylland erhvervet. Det udvider et eksisterende statsligt naturområde, så der er skabt ét sammenhængende område på i alt 225 hektar. Her gennemføres en helårsgræsning med vilde heste og kvæg, og et større delområde med grantræer omdannes nu til overdrev, der er levested for mange sjældne planter, sommerfugle og andre insekter. Der er desuden gennemført en målrettet indsats for at løfte naturtilstanden på de eksisterende værdifulde overdrev, som forvaltes af Naturstyrelsen.

Særligt ift. den lysåbne natur har Naturstyrelsen sat et arbejde i gang for at kunne kvantificere den naturforvaltning, der udføres på naturarealerne. Det øgede vidensgrundlag gør det nu muligt at sætte tal på eksempelvis det samlede græsningsareal, areal med helårsgræsning eller skovgræsning, hvilke dyrearter der græsser arealerne, hegnslængder, tilskudsfodring samt en lang række andre relevante oplysninger.

Endelig har Naturstyrelsen på vegne af Fødevarestyrelsen opført et knap 70 km langt vildsvinehegn langs den dansk-tyske grænse. Det halvanden meter høje stålhegn er en vigtig brik i forebyggelsen af afrikansk svinepest i Danmark. Ud over vildsvinehegnet er der indført nye reguleringsmuligheder for vildsvin døgnet rundt, en styrket bekæmpelse af vildsvin på statens og private arealer, ligesom oplysningsindsatsen om smitterisikoen er blevet skærpet.

#### Organisation

I december måned besluttede miljøministeren at stoppe tidligere regerings politisk drevne beslutning om, at udlicitere en større del af statens skovarbejde. Dette bevirkede, at omkring 30 medarbejdere i Naturstyrelsen ikke blev virksomheds-overdraget til en privat aktør.

I 2019 fortsatte konsolideringen af hele styrelsen. Således er der over de forgangne godt tre år gennemført større organisatoriske ændringer for styrelsen og medarbejderne med dannelsen og udflytning af den ny Naturstyrelse til Randbøl samt fusionen med Kystdirektoratet. Naturstyrelsen er, som en af de først udflyttede styrelser, ved at være igennem en pionerfase og er overgået til en mere normal drift.

#### Økonomiske resultater

Naturstyrelsen har i 2019 brugt 21,2 mio. kr. ud over den afsatte bevilling. Heraf har Naturstyrelsens arealforvaltning haft et merforbrug på ca. 34 mio. kr., Kystdirektoratets driftsbevilling har et merforbrug på ca. 4 mio.kr., mens der har været et mindreforbrug på knap 17 mio. kr. til oprensning.

Naturstyrelsen har i 2019 fået adgang til at forbruge af opsparing til samlet set 39,7 mio.kr. mere end bevillingen. Af dette beløb nedjusterede Naturstyrelsens i december forventningen til årets samlede forbrug af bevilling med 11,5 mio. kr.

De initiativer som der er givet udgiftsloft til afholdelse af udgifter til er:

10 mio. kr. i merforbrug som følge af TB til overførsel af bevilling til FVST

1,5 mio. kr. i merforbrug til Kystsagsbehandling

4,2 mio. kr. i merforbrug til DUT kompensation for kystlovgivning

14 mio. kr. i nettomerforbrug som følge af faldende træpriser

10 mio. kr. i merforbrug til straksafskrivninger

**Tabel 1**  
**Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal**

Hovedtal				
(mio. kr.)	2018 KDI	2018 NST	2019	2020 (Grundbudget)
<b>Resultatopgørelse</b>				
Ordinære driftsindtægter	-110,9	-698,9	-751,1	-884,7
Ordinære driftsomkostninger	104,1	770,6	755,1	876,7
Resultat af ordinær drift	-6,8	71,7	4,0	-8,0
Resultat før finansielle poster	-6,9	-37,4	-27,5	
Årets resultat	-4,9	10,6	21,2	37,2

<b>Balance</b>				
Anlægsaktiver i alt	37,8	965,9	1.021,5	
Omsætningsaktiver	17,0	187,7	208,5	
Egenkapital	-25,6	-84,9	-87,8	
Langfristet gæld	-38,1	-977,3	-1.046,4	
Kortfristet gæld	-20,5	-178,9	-199,5	
<b>Finansielle nøgletal</b>				
Udnyttelsesgrad af lånerammen	46,4	78,9	68,8	
Bevillingsandel	81,8	24,1	33,4	
<b>Udvalgte KPI'er</b>				
Afskrivningsrate	56,1	34,4	36,3	
Andre driftsindtægter i forhold til ordinære driftsindtægter *)		14,1	4,8	
Salg af varer og tjenesteydelser pr. årsværk		0,8	0,7	
<b>Personaleoplysninger</b>				
Antal årsværk	84,2	624,3	670,1	
Årsværkspris	0,5	0,5	0,5	

Anm.: Anlægsaktiver i alt i denne tabel = immaterielle og materielle aktiver. Omsætningsaktiver er ekskl. likvider. Det opgjorte antal årsværk i tabellen er inkl. nationalparkerne. \*) Nøgletallet er påvirket af aktivering af Hammerhus Formidlingscenter. Kilde: Tabellen er udarbejdet med SKS som kilde.

**Tabel 2**  
**Virksomhedens hovedkonti**

	(mio. kr.)	Bevilling (FL + TB)	Regnskab	Overført overskud/Videreført bevilling ultimo
<b>Drift</b>				
I alt	Udgifter	889,9	808,8	59,3
	Indtægter	-639,4	-537,2	
24.74.01. Naturstyrelsen	Udgifter	889,9	808,8	59,3
	Indtægter	-639,4	-537,2	
24.74.05. Udlånte tjenestemænd	Udgifter	0,0	0,0	0,0
	Indtægter	0,0	0,0	
<b>Administrerede ordninger</b>				
I alt	Udgifter	35,8	40,6	53,1
	Indtægter	-0,8	-0,1	
24.74.03. Testcenter Østerild	Udgifter	0,0	7,2	43,9
	Indtægter	0,0	-0,1	

24.74.06. Tilskud til oprensning	Udgifter	22,1	22,2	0,0
	Indtægter	0,0	0,0	
24.74.07. Tilskud til natur og klimatilpasning mv.	Udgifter	3,8	3,3	7,2
	Indtægter	-0,8	0,0	
24.74.08. Puljer til diger og kystbeskyttelse mv.	Udgifter	9,9	7,8	2,0
	Indtægter	0,0	0,0	
<b>Anlæg</b>				
I alt	Udgifter	337,9	375,8	208,4
	Indtægter	-108,7	-216,1	
24.74.02. Salg af ejendomme	Udgifter	-0,5	-0,1	0,0
	Indtægter	0,5	-3,0	
24.74.04. Arealforvaltning mv.	Udgifter	172,5	244,8	123,7
	Indtægter	-99,2	-203,0	
24.74.09. Kystbeskyttelse, havne mv.	Udgifter	165,9	131,1	84,6
	Indtægter	-10,0	-10,0	

Anm.: I forbindelse med bevillingsafregningen er der sket bortfald af provenu for solgte ejendomme for 0,2 mio. kr. på § 24.74.01.10. Natur og friluftsliv. Der har på hovedkontoen været højere provenu fra salg end ventet (10,1 mio. kr.) mens der kun har været hjemmel til at oppebære 9,9 mio. kr.: 5,0 mio. kr. jf. FL19 og 4,9 mio. kr. til finansiering af Naturpakken (flyttes fra § 24.74.02.20. Salg af grunde og arealer), jf. akt. 77 af 19. december 2019 om indskud af 22 ejendomme i statens ejendomssalg. Der er desuden sket bortfald for 0,8 mio. kr. på § 24.74.07.40. Tilskud vedr. LIFE-projekter og heller ikke videreført tilsvarende indtægtsbevilling idet der hverken har været afholdt udgifter eller oppebåret indtægter. Bevillingen til tilskuddet overføres i de kommende år fra § 24.74.04.50. LIFE-projekter. Projekterne på § 24.74.08.10. Pulje til aktuelle digeprojekter og § 24.74.08.20. Pulje til fjernelse af skæmmende skibsvrag er færdiggjorte og for den resterende bevilling er der derfor bortfald for samlet 0,1 mio. kr. Kilde: Tabellen er udarbejdet med SB-systemet og SKS som kilde

## 2.3 Kerneopgaver og ressourcer

Tabel 3 er opdelt efter de opgaver, som de fremgår af finansloven for 2019. Den indtægtsførte bevilling i Tabel 3 er beregnet som årets resultater for opgaverne inkl. andelen af årets underskud. Opgørelsen af omkostninger vedrørende "Generelle fællesomkostninger" er sket i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens definitioner og svarer til de registrerede omkostninger i Statens Koncernsystem. Fordelingen af de øvrige indtægter og omkostninger er sket ud fra den regnskabsmæssige registrering og tidsregistrering i 2019.

Årets underskud på 21,2 mio. kr. er fordelt svarende til resultatet for de enkelte opgaver.

**Tabel 3**  
**Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver**

Opgave (Beløb i mio. kr.)	Bevilling (FL+TB)	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets underskud
0. Generelle fællesomkostninger	-157,6	0,0	170,9	13,3
1. Lysåben natur	-48,8	-51,6	104,5	4,1
2. Friluftsliv	-67,3	17,9	55,2	5,8



3. Skov	68,4	-260,5	186,4	-5,7
4. Ejendoms- og anden forvaltning	8,9	-237,0	227,2	-0,9
5. Kyster og havne	-54,1	-5,9	64,6	4,6
I alt	-250,5	-537,1	808,8	21,2

Anm.: Tabellen er udarbejdet på grundlag af følgende kildesystemer: Navision (regnskab), SLS (løn) og mTid (tidsregistrering)

## 2.4 Målrapportering

Naturstyrelsens mål- og resultatplan for 2019 består af otte resultatmål fordelt på fem faglige mål og tre administrative mål. Opgørelsen af de otte resultatmål viser, at to mål er opfyldt, fem er delvis opfyldt og et mål er ikke opfyldt. Beregnet ud fra vægtningen af resultatmålene svarer det til en opfyldelsesgrad på 70 pct.

**Tabel 4**  
**Årets resultatopfyldelse**

Mål	Succeskriterium	Opnåede resultater	Grad af målopfyldelse
1. Udlægning af urørt skov og anden biodiversitet  Vægtning: 20 pct.	Målet er flerårigt, og sigter imod på langt sigt at give biodiversiteten i statsskovene et betydeligt løft.  Der skal ved udgangen af 2019 være udarbejdet forvaltningsplaner for 100 pct. af det skovareal, der er udpeget til urørt skov og anden biodiversitetsskov, <i>jf. Naturpakken</i> .  Målet er 100 pct. opfyldt, når der er udarbejdet forvaltningsplaner for 100 pct. af de udpegede arealer. Målet er 50 pct. opfyldt, når der er udarbejdet forvaltningsplaner for 75 pct. af de udpegede arealer.	På baggrund af valget og det efterfølgende regeringsskifte har målet ikke kunnet gennemføres som planlagt. Det skyldes, at der skal tages fornyet politisk stilling til udpegningen, herunder ambitionsniveauet i de udarbejdede forvaltningsplaner. Dette skal ses i lyset af indholdet i finansloven for 2020, hvor der er afsat midler til urørt skov, ligesom samspillet til den kommende biodiversitetspakke etc. ikke er fastlagt.  Naturstyrelsen har udarbejdet udkast til forvaltningsplaner for 100 pct. af arealet, hvorfor målet anses som opfyldt.	Målet er 100 pct. opfyldt
2. Nedbringelse af risikoen for oversvømmelser og erosion  Vægtning: 15 pct.	Delmål for 2019:  2.1: Naturstyrelsen tilvejebringer i samarbejde med relevante kystkommuner grundlaget for at gennem-	Delmål: 2.1: Der er indgået nye fællesaftaler på de fire strækninger i december 2019.	Målet er 50 pct. opfyldt

	<p>føre kystbeskyttelsesindsatsen i regi af de fire fællesaftaler (Lodbjerg-Nymindegab, Blåvand, Lønstrup og Skagen) for perioden 2020-2024.</p> <p>2.2: I 2019 opretholdes det aftalte beskyttelsesniveau mod oversvømmelser på strækningen Lodbjerg-Nymindegab.</p> <p>2.3: Vejledende § 2-udtalelse, til kommunale fællesprojekter afgives i 100 pct. at tilfældene inden for den fastsatte tidsfrist på fire uger, og 80 pct. af kommunerne er tilfredse eller meget tilfredse med vejledningen.</p> <p>Målet er 100 pct. opfyldt hvis alle delmål er opfyldt. Målet er 50 pct. opfyldt hvis to af delmålene er opfyldt.</p>	<p>VVM-redegørelse er færdiggjort og indsendt til myndigheden. Delmålet er dog ikke opfyldt, da fællesaftalerne jf. Mål- og Resultatplanen skulle have været indgået i 2. kvartal.</p> <p>Delmål 2.2: Der er ikke registreret brud på højvandssikkerheden i 2019. Delmålet er dermed opfyldt.</p> <p>Delmål 2.3: Udtalelserne er afgivet inden for fristen, og 100% af kommunerne er tilfredse eller meget tilfredse med vejledningen. Delmålet er dermed opfyldt.</p>		
<p>3. Løsningsorienteret sagsbehandling</p> <p>Vægtning: 10 pct.</p>	<p>Delmål for 2019:</p> <p>3.1: Mindst 80 pct. af ansøgere om dispensation/tilladelse er tilfredse eller meget tilfredse med vejledningen.</p> <p>3.2: Der gennemføres et analyse- og kompetenceudviklingsprojekt i Naturstyrelsen, hvor der fastlægges mål for sagsbehandlingstiderne i forbindelse med strandbeskyttelse og klitfredning, med heraf efterfølgende opfølgning og opfølgning.</p>	<p>Delmål 3.1: Brugerundersøgelse vedr. sagsbehandling viser, at 84 pct. er tilfredse eller meget tilfredse med vejledningen. Delmålet er dermed opfyldt.</p> <p>Delmål 3.2: Der er i 2. kvartal 2019 gennemført kompetenceudviklingsforløb i henholdsvis effektivisering af sags- og arbejdsgange samt i dialogbaseret sagsbehandling. Dette forløb var i Mål- og Resultatplanen forudsat gennemført i 1. kvartal 2019.</p>	Målet er 50 pct. opfyldt	

	<p>Målet er 100 pct. opfyldt, hvis begge delmål er opfyldt. Målet er 50 pct. opfyldt, hvis ét af delmålene er opfyldt.</p>	<p>Der er desuden lavet en inddeling af sager i tre typer fra enkle og til de mere komplicerede sager. Delmålet er ikke opfyldt på grund af det første forhold.</p>		
<p>4. Statslige arealer som ramme for friluftslivet</p> <p>Vægtning: 15 pct.</p>	<p>Målet er flerårigt, og sigter mod at bidrage til, at danskerne får en øget livskvalitet og bedre forståelse for naturen.</p> <p>Delmål i 2019:</p> <p>4.1: Der udvikles en ny moderniseret version af portalen til formidling af natur- og friluftstilbud Udinauren i samarbejde med Miljøstyrelsen, Kommunernes Landsforening, Friluftsrådet og en række kommuner.</p> <p>4.2: I 2. kvartal afholdes en kommunekonference med fokus på etablering af nye partnerskaber og muligheder for at bruge styrelsens arealer som ramme for natur- og friluftoplevelser.</p> <p>4.3: Der udarbejdes 10 nye digitale naturguider og 25 nye/-reviderede turfoldere.</p> <p>4.4: Der sættes fokus på hedeskovenes værdi som ramme for natur- og friluftoplevelser gennem etablering af nye faciliteter i disse (hundeskove, overnatningsfaciliteter, bålpladser mv.).</p> <p>4.5: Der laves ugentlige historier på Natur-</p>	<p>Delmål 4.1: Det nye "Udinauren" er udviklet i 4. kvartal 2019. Der pågår test mv. med henblik på at systemet kan gå i drift senest 1. marts 2020. Delmålet er dermed opfyldt.</p> <p>Delmål 4.2: Friluftskonference "Mulighedernes rum – friluftsliv i vores fælles natur" er gennemført som planlagt den 7. maj. Delmålet er dermed opfyldt.</p> <p>Delmål 4.3: Der er udarbejdet otte nye digitale naturguider og 25 nye eller reviderede turfoldere. Delmålet er dermed ikke opfyldt.</p> <p>Delmål 4.4: Der er i 2019 igangsat etablering af nye faciliteter i en række hedeskove med henblik på at skabe fokus på skovenes værdi som ramme for natur- og friluftoplevelser. Delmålet, som ses i et flerårigt perspektiv er dermed opfyldt for 2019.</p> <p>Delmål 4.5: Der er i løbet af 2019 udgivet historier på ugentlig basis på Naturstyrelsens</p>	<p>Målet er 50 pct. opfyldt.</p>	

	<p>styrelsens digitale platforme for at skabe større opmærksomhed om projekter og partnerskaber med frivillige, kommuner og andre interessenter.</p> <p>Målet for 2019 er 100 pct. opfyldt når alle fem nævnte delmål er gennemført. Målet er 50 pct. opfyldt, når tre af ovennævnte delmål er gennemført.</p>	<p>digitale platforme. Delmålet er dermed opfyldt.</p>		
<p>5. Søborg Sø og Ekkodalens moser</p> <p>Vægtning: 15 pct.</p>	<p>Målet er flerårigt, og sigter mod at naturgenopretningsprojekter ved Søborg Sø og Ekkodalen gennemføres i perioden fra hhv. 2018-2020 og 2018-2022.</p> <p>Delmål for 2019:</p> <p>5.1: I løbet af 2019 er tekniske undersøgelser og miljøkonsekvensrapport vedrørende Ekkodalen udført.</p> <p>5.2: I løbet af 2019 er gennemført jordfordeling nummer to i forbindelse med Søborg Sø, samt tekniske undersøgelser og miljøkonsekvensrapport er udført.</p> <p>Målet er 100 pct. opfyldt, hvis begge delmål er opfyldt. Målet er 50 pct. opfyldt, hvis ét af delmålene er opfyldt.</p>	<p>Delmål 5.1: Tekniske rapporter er udarbejdet og udkast til miljøkonsekvensrapport er sendt til Miljøstyrelsen. Delmålet er dermed opfyldt.</p> <p>Delmål 5.2: Jordfordeling nr. 2 blev afsluttet 1. september 2019. Delmålet er dermed opfyldt.</p>	<p>Målet er 100 pct. opfyldt.</p>	
<p>6. Professionel ministerbetjening</p> <p>Vægtning: 10 pct.</p>	<p>Målet er 100 pct. opfyldt, hvis 80 pct. af indkomne sager vurderes umiddelbart anvendelige.</p>	<p>Departementet har vurderet, at 75,9% af de indkomne sager er umiddelbart anvendelige.</p>	<p>Målet er 75 pct. opfyldt.</p>	

	<p>Målet er 75 pct. opfyldt, hvis 75 pct. af indkomne sager vurderes umiddelbart anvendelige</p> <p>Målet er 0 pct. opfyldt, hvis under 75 pct. af indkomne sager vurderes umiddelbart anvendelige.</p>	<p>Målet er dermed delvist opfyldt</p>		
<p>7. Effektiv drift</p> <p>Vægtning: 10 pct.</p>	<p>Målet er flerårigt.</p> <p>7.1: Delmålet er 100 pct. opfyldt, hvis der opnås en besparelse på 13,4 mio. kr. årligt fra ultimo 2019. Delmålet er 50 pct. opfyldt, hvis der opnås en besparelse på mere end 7,0 mio. kr.</p> <p>7.2: Delmålet er 100 pct. opfyldt, hvis der udliciteres manuelle skovarbejderopgaver i et omfang, der svarende til en nedgang i fremadrettede årlige lønforbrug til skovarbejdere på ca. 8,0 mio.kr. Målet er 50 pct. opfyldt, hvis der udliciteres opgaver svarende til en nedgang i lønforbruget på mere end 4,0 mio. kr.</p> <p>Hvert delmål vægter 50 pct.</p>	<p>Delmål 7.1</p> <p>Er 100% opfyldt qua de planmæssigt gennemførte organisationsstilpansningsaktiviteter i Naturstyrelsens finansieringsplanen svarende til en samlet årlig besparelse 13,4 mio. kr.</p> <p>Delmålet er opfyldt.</p> <p>Delmål 7.2</p> <p>Miljøministeren har besluttet at standse den tidligere regerings politiske beslutning om at udlicitere disse opgaver. Da denne beslutning blev truffet, var Naturstyrelsen så langt i processen, at målet ville have været fuldt opfyldt, såfremt beslutningen om at standse udliciteringen ikke var blevet truffet. Delmålet betragtes derfor som delvist opfyldt.</p>	<p>Målet er 75 pct. opfyldt.</p>	
<p>8. God økonomistyring</p> <p>Vægtning: 5 pct.</p>	<p>Målet er 100 pct. opfyldt, hvis kvartalsmålet har været opfyldt i mindst tre kvartaler.</p> <p>Målet er 50 pct. opfyldt, hvis kvartalsmålet har været opfyldt i to kvartaler.</p> <p>Målet er 0 pct. opfyldt, hvis kvartalsmålet har været opfyldt i ét kvartal eller færre.</p>	<p>For statsvirksomheden eksklusiv underkonto § 24.74.01.50. og § 24.74.01.55. har der for 2019 været regnskabsafvigelse på mere end 8% pr. kvartal i alle kvartaler.</p> <p>Målet er dermed ikke opfyldt.</p>	<p>Målet er 0 pct. opfyldt.</p>	

## 2.4.2 Uddybende analyser og vurdering

*Delmål 2.1: Naturstyrelsen tilvejebringer i samarbejde med relevante kystkommuner grundlaget for at gennemføre kystbeskyttelsesindsatsen i regi af de fire fællesaftaler (Lodbjerg-Nymindegab, Blåvand, Lønstrup og Skagen) for perioden 2020-2024. Naturstyrelsen forhandler med kommunerne i 1. halvår af 2019, så der foreligger endelige aftaler i 2. kvartal. Miljøvurderingen for fællesaftaler 2020-2024 afsluttes senest i 4. kvartal.*

Naturstyrelsen v/Kystdirektoratet indledte forhandlinger med kommunerne i 1. halvår 2019, hvorefter forhandlingerne overgik til departementet. Forhandlingerne mundede ud i en samlet økonomisk ramme på mere en 1. mia. kr., ca. dobbelt så meget som hidtidige fællesaftaler. Den kommunale medfinansiering blev forhandlet på plads med hhv. ca. 10 pct. medfinansiering på Lodbjerg-Nymindegab og 50 pct. på de tre mindre aftaler. Forhandlinger og aftaleindgåelse forløb over hele 2019, og blev først endeligt afsluttet i december 2019, hvorfor delmålet ikke er opfyldt. Det betragtes dog som et meget væsentligt gennemført resultat for 2019 at aftalegrundlaget for den kommunale medfinansiering er sikret.

For så vidt angår Miljøvurdering (VVM), blev alle indledende arbejder gennemført i 2019, og VVM-redegørelse blev færdiggjort og indsendt til myndigheden. Delmålet er således opfyldt. Opgaven er dog endnu ikke afsluttet med en endelig tilladelse. Det forventes, at anlægstilladelse kan meddeles i løbet af 2. kvartal 2020.

*Delmål 4.3: Der udarbejdes 10 nye digitale naturguider og 25 nye/reviderede turfoldere.*

Naturstyrelsen har i 2019 udarbejdet otte nye digitale naturguider og 25 nye/reviderede turfoldere. Delmålet mangler dermed 2 digitale naturguider for at være fuldt opfyldt.

Naturstyrelsen har året igennem haft særligt fokus på friluftsliv og formidling af de statsejede områder som en del af vores fælles natur. Dette fik særligt opmærksomhed i forbindelse med Friluftskonferencen i maj, hvor målet bl.a. var at understøtte at de statslige skov- og naturarealer kommer endnu mere i spil via indgåelse af partnerskaber med kommuner etc. Mål 4 er et flerårigt mål, hvor de fem delmål hver især tjener til at skabe grundlag for at danskerne får en øget livskvalitet og bedre forståelse for naturen. Med de målrettede tiltag, som er igangsat og gennemført i 2019 samt ikke mindst Naturstyrelsens deltagelse i partnerskabet "Vores natur" med DR, Friluftsrådet og de danske naturhistoriske museer i 2020 vurderer Naturstyrelsen, at de kommende års indsats vil bidrage til de overordnede og ambitiøse mål om, at flere får kendskab til mulighederne på de statslige skov- og naturområder.

*Delmål 7.2: Udlicitering af manuelle skovarbejderopgaver i et omfang, der svarer til en nedgang i fremadrettet årligt lønforbrug til skovarbejdere på ca. 8,0 mio. kr.*

Miljøministeren udmeldte i november 2019, at der ikke skal ske ideologisk betingende udliciteringer, hvorfor den tidligere regerings målsætning om udlicitering af den statslige skov- og naturforvaltning blev sat på hold, hvorved opgaver svarende til ca. 30 skov- og naturteknikere ikke udliciteres som tidligere planlagt. Naturstyrelsen har dermed ikke haft mulighed for at gennemføre målet, som ellers ville have været opnået, såfremt beslutning om at standse udliciteringen ikke var blevet truffet. Delmålet betragtes derfor som delvist opfyldt.

*Mål 8: Der må på Naturstyrelsens statsvirksomhed maksimalt være en regnskabsafvigelse på 8 pct. pr. kvartal i forhold til seneste indlæste prognose for kvartalet. Naturstyrelsens to underkonti vedr. oprensning medregnes ikke i opgørelsen.*

Der er konstateret afvigelser på mere end 8 pct. for alle fire kvartaler i 2019, hvorfor målet ikke er opfyldt.

Årsagen til manglende opfyldelse af prognosepræcision er, at Naturstyrelsen har store bruttoindtægter og –udgifter, herunder særligt vedr. Hammerhus i 2019. Naturstyrelsens driftsbevilling er Statsvirksomhed, som er nettostyret. Der udarbejdes løbende periodisering af indtægter og omkostninger, og ud fra en nettobetragtning, er der ofte meget små afvigelser, som fx i 3. kvartal 2019, hvor nettoafvigelsen var på 0,8%.

## 2.5 Forventninger til det kommende år

2020 forventes at blive endnu et spændende og travlt år for Naturstyrelsen. Der er igangsat flere store og markante initiativer i form af eksempelvis en kommende natur- og biodiversitetspakke samt tilvejebringelsen af en klimahandlingsplan, herunder klimatilpasning, og 2020 bliver et år, hvor de arealer som Naturstyrelsen forvalter og Naturstyrelsens indsatser i øvrigt kommer i fokus med henblik på at understøtte udfordringerne og finde løsninger på bl.a. natur- og klimaområdet.

Naturstyrelsen bidrager endvidere til at gennemføre regeringens målsætning om mere urørt skov og flere sammenhængende naturarealer inden for de givne økonomiske og juridiske rammer. I 2020 er der fokus på realisering af aftale om finanslov 2020, der indeholder 20,0 mio. kr. årligt til varig finansiering af indtægtstab og merudgifter i forbindelse med udlægning af urørt skov. Der vil således i 2020 være særlig fokus på afklaring af rammer og kriterier for udpegning af yderligere urørt skov, herunder sammenhæng til tidligere udpegninger.

De drænedede lavbundsjordene rummer potentialer i forhold til at nedbringe udledningen af drivhusgasser. Lavbundsarealer tjener forskellige formål og rummer forskellige naturtyper mv. Der er behov for kortlægning af udledningens størrelse samt potentialerne for genopretning af den naturlige hydrologi på den drænedede del af lavbundsjordene, herunder overblik over omkostningerne, naturmæssige hensyn og tekniske barrierer som fx infrastruktur og boliger for en aktiv genopretning. Naturstyrelsen gennemfører i 2020 analyser og vurderer mulighederne for at nedbringe udledningen af drivhusgasser fra de statsejede lavbundsjordene.

På friluftsområdet er der i 2020 fortsat fokus på udvikling af naturoplevelses- og aktivitetstilbud til borgerne gennem partnerskaber med landets kommuner samt via et konkret formidlingspartnerskab "Vores Natur" med DR, Naturhistoriske Museer samt Friluftsrådet i forbindelse med DR's TV-satsning om den danske natur. I forbindelse med dette partnerskab vil Naturstyrelsen medvirke ved en lang række arrangementer og aktiviteter, og styrelsen planlægger lancering af en moderne version af webplatformen Ud-i-naturen, der er et samarbejde med kommuner, Friluftsrådet og Miljøstyrelsen. Der vil endvidere i 2020 ske opfølgning på Friluftskonferencen 2019 "Mulighedernes rum – friluftsliv i vores fælles natur", hvor der søges indgået endnu flere partnerskaber med kommunerne om udvikling af naturoplevelses- og aktivitetstilbud.

Kystdirektoratet spiller, i forhold til klimatilpasning, en central rolle med at sikre en helhedsorienteret og omkostningseffektiv beskyttelse mod oversvømmelse og erosion i Danmark. Dette gøres dels gennem kystfaglig viden, værktøjer og vejledning af kommunerne og dels gennem den kystbeskyttelsesindsats, som varetages gennem fællesaftaler i samarbejde med kommunerne på udvalgte strækninger langs den jyske vestkyst. I 2020 udmøntes en væsentlig styrkelse af den statslige kystbeskyttelsesindsats, ligesom Kystdirektoratet offentliggør risikovurderinger til brug for kommunernes klimatilpasning og planlægning i kystzonen. Endelig er 2020 også året, hvor første ansøgningsrunde vedr. pulje til dige- og kystbeskyttelsesprojekter forventes gennemført. Året markerer derfor en markant udvikling i indsatsen for at nedbringe risikoen for oversvømmelse og erosion. Kystdirektoratet bidrager derudover aktivt til at skabe grundlag for en sammenhængende klimatilpasningsindsats.

På det fagligt administrative område er der i 2020 fokus på, at der sker en yderligere digitalisering i Naturstyrelsen som et vigtigt redskab til at styrke den flersidige arealforvaltning samt styrke formidlingen heraf. Digitaliseringen skal således bidrage til at gøre arealforvaltningen mere databåret og formidle de valg, der træffes i arealforvaltningen. Et meget centralt område er her at få SABA, Naturstyrelsens nye digitale system til understøttelse og dokumentation af den bæredygtige forvaltning, i fuld drift. Der udvikles endvidere en webside med Naturstyrelsens drifts- og forvaltningsplaner, hvor indholdet formidles i interaktive kort med henblik på at synliggøre baggrunde for de valg, der træffes i forvaltningen af det enkelte areal, samt ikke mindst et internt redskab til at skabe overblik og samle informationer på nationalt niveau.

Organisatorisk vil Naturstyrelsen i 2020 have særlig fokus på det concernfælles mål om at være en attraktiv arbejdsplads, bl.a. gennem en sammenhængende og effektiv organisation. Der er fokus på medarbejdernes trivsel, hvor der på forskellig vis sættes fokus og følges op via løbende målinger. Et særligt fokusområde knytter sig til trivsel blandt skov- og naturteknikerne. For nye medarbejdere mindsker et godt og effektivt onboardingforløb tiden fra ansættelse til reelt bidrag til opgaveløsningen. Samtidig sikrer ensartede forløb til at koble organisationen sammen, at nye medarbejdere

bliver en del af en fælles identitet på tværs af styrelsens geografiske afstande. Endelig er der i 2020 en opgave med at skabe balance mellem Naturstyrelsens bevillinger og udgifter i en ny finansieringsplan.

**Tabel 5**

**Forventninger til det kommende år**

	<b>Regnskab 2019</b>	<b>Grundbudget 2020</b>
Bevilling og øvrige indtægter	-787,7	-884,7
Udgifter	808,8	921,9
Resultat	21,2	37,2

Anm.: Tabellen er udarbejdet med SKS som kilde



# 3. Regnskab

## 3.1 Anvendt regnskabspraksis

Naturstyrelsen har i 2019 anvendt en regnskabspraksis i henhold til de retningslinjer, som er fastlagt i regnskabsbekendtgørelse nr. 116 om statens regnskabsvæsen af 19. februar 2018 og nærmere beskrevet på [www.oav.dk](http://www.oav.dk).

Regnskaberne for henholdsvis Naturstyrelsen (NST) og Kystdirektoratet (KDI) er lagt sammen fra 1. januar 2019.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen er der anvendt opgavesplit imellem Naturstyrelsen og Statens Administration.

### Dispensationer

Naturstyrelsen har Moderniseringsstyrelsens godkendelse til på nogle anlæg (produktionsmateriel i form af skovnings- og landbrugsmaskiner) at anvende saldoafskrivning i stedet for lineær afskrivning. Moderniseringsstyrelsen har ligeledes godkendt, at Naturstyrelsen afskriver udvalgte bygningstyper over 30 år. Dertil kommer, at Moderniseringsstyrelsen har givet tilladelse til værdiansættelse af Naturstyrelsens bygninger på baggrund af nøgletal udarbejdet af det daværende Told & Skat i 2005 som led i omkostningsreformen.

Der foretages ikke bogføring af lagerbeholdninger i henhold til godkendelse fra Moderniseringsstyrelsen. Dog har Kystdirektoratet en beholdning af sten (granit- og betonblokke mv), som løbende registreres i Navision. Moderniseringsstyrelsen har i skrivelse af 15. december 2010 givet Kystdirektoratet dispensation til at afvige fra standardkontering af varebeholdning.

Af særlige forhold skal det bemærkes, at Naturstyrelsen i 2019 har foretaget nedskrivning af værdien på et antal bygninger. Nedskrivningen er foretaget, da bygningerne nedrives 2020. Praksis er godkendt af Moderniseringsstyrelsen.

Moderniseringsstyrelsen har den 6. december 2019 meddelt, at styrelsen ikke er omfattet af de nye regler for indregning og måling af restante fordringer.

Moderniseringsstyrelsen har i skrivelse af 27. juni 2016 givet Naturstyrelsen dispensation til værdifastsættelse af grunde og arealer i Naturstyrelsen (bfk. 34451). Naturstyrelsen værdifastsætter grunde og arealer i Naturstyrelsens Anlæg og Tilskud (bfk. 34451), svarende til de i Statens Salgs- og Vurderingsregister (SVUR) vurderede værdier. Der foretages en årlig værdiregulering i overensstemmelse hermed. Kystdirektoratet's arealer er indregnet i bfk. 34450.

I Kystdirektoratet Anlæg (bfk. 44477) måles og nedskrives infrastrukturaktiver i henhold til aftale indgået med Moderniseringsstyrelsen af 13. november 2013. Moderniseringsstyrelsen har her givet Kystdirektoratet dispensation til værdiansættelse af infrastrukturaktiver ud fra en betragtning af nytteværdi og levetid. Der foretages en årlig værdiregulering i overensstemmelse hermed.

### Ændringer og skøn

Styrelsen har en række projekter, hvortil der er givet ekstern medfinansiering. Denne finansiering indregnes i takt med afholdelsen af omkostningerne, efter et forholdstal beregnet på de forventede samlede projektkomkostninger og ekstern medfinansiering i hele projektets løbetid. Den løbende indregning er således foretaget med udgangspunkt i det på regnskabsafslutningstidspunktet bedste skøn over de samlede projektkomkostninger.

Styrelsen har, jf. aftale med SKAT, opgjort en refordeling af moms. Aftalen med SKAT er, at der fremadrettet anvendes en skønsmetode som grundlag for skønnet over fællesudgifternes anvendelse til styrelsens momsplichtige aktiviteter efter princippet i Momslovens § 38, stk. 2.

Naturstyrelsens omkostningsfordelingsmodel er baseret på en ABC-model (Activity Based Costing). For udvalgte områder fordeles lønomkostninger og/eller overhead med udgangspunkt i det registrerede tidsforbrug på de enkelte opgaver.

Regnskabet aflægges i millioner (mio.) kr. hvorfor der kan forekomme afrundingsforskelle.

Til udarbejdelsen af det finansielle regnskab er anvendt data fra Navision/SKS. Naturstyrelsen og Kystdirektoratet blev den 1. februar 2017 sammenlagt, men regnskaberne er først teknisk lagt sammen fra 1. januar 2019. Kystdirektoratets bogføringskreds 44450 skal lukkes, således at Naturstyrelsens bogføringskredse inkl. Kystdirektoratet fremadrettet består af 34450, 34451 og 44477. Der er i 2019 foretaget ressourceposterings mellem bogføringskreds 44450 og 34450. Endelig likviditetsafregning, herunder flyt af FF4 sker i 2020. Enkelte SKS-udtræk medtager derfor tal fra Kystdirektoratet. Der er taget højde herfor i forbindelse med udarbejdelsen af regnskabet.

Fortegn er anvendt i overensstemmelse med SKS med mindre andet er anført – og i overensstemmelse med vejledningen om udarbejdelse af årsrapporten eller instruks fra departementet.

### **Nationalparker**

I henhold til tekstanmærkning nr. 110 i Finansloven for 2019 står Naturstyrelsen for bogføringen for de fem nationalparker. Nationalparkfonden er et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning, hvilket ifølge bemærkningerne til forslag til lov om nationalparker betyder, at den ikke er underlagt instruktionsbeføjelse i faglige spørgsmål. Det fremgår af lovbemærkningerne, at miljø- og fødevareministeren fører tilsyn med fondene. Det er Miljøstyrelsen, der har tilsynsforpligtelsen med nationalparkerne. Naturstyrelsen foretager alene alle regnskabsregistreringer for nationalparkerne, samt repræsenterer staten i nationalparkbestyrelserne. Hvis Naturstyrelsen bliver bekendt med relevante forhold som regnskabsførende styrelse, gør Naturstyrelsen Miljøstyrelsen opmærksom herpå.

Den enkelte nationalparkfond ledes af en bestyrelse udpeget af miljø- og fødevareministeren. På finansloven er der under § 24.54.20. Nationalparker afsat midler til nationalparksformål og de enkelte nationalparker, som derefter disponeres til konkrete formål af den enkelte nationalparkbestyrelse. Nationalparkbestyrelserne udarbejder et budget, som godkendes, før der udmøntes bevilling til de enkelte nationalparkeres disponering.

Den nuværende finanslovskonstruktion og regnskabsføring indebærer, at nationalparkeres udgifter og indtægter føres i Naturstyrelsens regnskab, jf. finanslovens § 24.54.20. Nationalparker. De regnskabsmæssige posterings foretages af Naturstyrelsen efter godkendelse af nationalparksekretariatene med angivelse af specifikke stedkoder og opgavenumre, samt tilhørende bevillinger, således at nationalparkeres regnskab kan udskilles fra Naturstyrelsens øvrige regnskab.

I praksis overføres årets bevilling fra § 24.54.20. Nationalparker til § 24.74.01. Naturstyrelsen i starten af året. I Naturstyrelsen placeres årets bevilling på en balancekonto, hvorfra der indtægtsføres i driften på baggrund af en kvartalsvis opgørelse af de afholdte omkostninger, således at Naturstyrelsens resultatopgørelse netto ikke påvirkes. Nationalparkeres videreførelser, jf. underkonto 24.72.05.10-40, jf. FL17 er endnu ikke overført til § 24.74.01. Naturstyrelsen.

Nationalparkeres løbende forbrug indgår i Naturstyrelsens udgiftsopfølgning, der kvartalsvis fremsendes til Departementet. Hvis en nationalpark har et mindreforbrug i forhold til bevillingen, vil beløbet fremgå af balancekontoen.

Naturstyrelsen har behov for at kunne opgøre anlægsaktiverne med henblik på at kunne opgøre en korrekt anlægsnote i årsrapporten. For at kunne opgøre nationalparkeres anlægsaktiver og behandle dem efter de udgiftsbaserede regler, er disse særskilt udskilt.

Da det er Miljøstyrelsen, der har det overordnede tilsyn med nationalparkerne - herunder de årlige bevillinger - fremgår årets økonomiske resultater for nationalparkerne af Miljøstyrelsens årsrapport.

## 3.2 Resultatopgørelse

Resultatet er samlet for virksomheden, og omfatter følgende hovedkonto: § 24.74.01. Naturstyrelsen.

Naturstyrelsens resultat for 2019 blev et underskud på 21,2 mio. kr. Der overføres et underskud på 21,4 mio. kr. til overført overskud under egenkapitalen, idet 0,2 mio. kr. er disponeret til bortfald pga. merprovenu for solgte ejendomme. Se analyse og vurdering af årets resultat i afsnit 2.2. Ledelsesberetning.

**Tabel 6**  
**Resultatopgørelse**

Note	(mio. kr.)	2018 KDI	2018 NST	2019	2020 Grund- budget
	<b>Ordinære driftsindtægter</b>				
	Bevilling	-90,7	-168,5	-250,5	
	Salg af varer og tjenesteydelser				
	Eksternt salg af varer og tjenesteydelser	-18,8	-486,6	-453,0	
	Internt statsligt salg af varer og tjenesteydelser	0,0	-22,2	-24,9	
	Tilskud til egen drift	-1,4	-21,6	-22,7	
	Gebyrer	0,0	0,0	0,0	
	<b>Ordinære driftsindtægter i alt</b>	<b>-110,9</b>	<b>-698,9</b>	<b>-751,1</b>	<b>-884,7</b>
	<b>Ordinære driftsomkostninger</b>				
	Ændring i lagre	0,0	0,0	0,0	
	Forbrugsomkostninger	0,0	0,0	0,0	
	Husleje	1,9	3,5	5,6	
	<b>Forbrugsomkostninger i alt</b>	<b>1,9</b>	<b>3,5</b>	<b>5,6</b>	
	Personaleomkostninger				
	Lønninger	38,9	273,8	299,2	
	Pension	6,4	40,3	46,2	
	Lønrefusion	-1,2	-9,0	-7,5	
	Andre personaleomkostninger	0,4	-0,1	-0,4	
	<b>Personaleomkostninger i alt</b>	<b>44,5</b>	<b>305,1</b>	<b>337,5</b>	
3	Af- og nedskrivninger	2,6	47,5	54,0	
	Internt køb af varer og tjenesteydelser	5,3	24,1	26,9	
	Andre ordinære driftsomkostninger	49,9	390,4	331,1	
	<b>Ordinære driftsomkostninger i alt</b>	<b>104,1</b>	<b>770,6</b>	<b>755,1</b>	<b>876,7</b>
	<b>Resultat af ordinære drift</b>	<b>-6,8</b>	<b>71,7</b>	<b>4,0</b>	<b>-8,0</b>
	<b>Andre driftsposter</b>				
	Andre driftsindtægter	-0,1	-98,6	-36,4	
	Andre driftsomkostninger	0,0	-10,5	5,0	
	<b>Resultat før finansielle poster</b>	<b>-6,9</b>	<b>-37,4</b>	<b>-27,5</b>	
	<b>Finansielle poster</b>				
	Finansielle indtægter	0,0	-0,3	-0,2	
	Finansielle omkostninger	2,0	48,4	48,8	
	<b>Resultat før ekstraordinære poster</b>	<b>-4,9</b>	<b>10,6</b>	<b>21,2</b>	
	<b>Ekstraordinære poster</b>				
	Ekstraordinære indtægter	0,0	0,0	0,0	

	Ekstraordinære omkostninger	0,0	0,0	0,0	
	<b>Årets resultat</b>	<b>-4,9</b>	<b>10,6</b>	<b>21,2</b>	<b>37,2</b>

Anm.: Regnskaberne for Naturstyrelsen (NST) og Kystdirektoratet (KDI) er først teknisk lagt sammen fra 1. januar 2019, hvorfor der i 2018 optrådte to resultatopgørelser. På posten Andre driftsomkostninger sker en intern fordeling af skovarbejderomkostninger, maskinomkostninger og funktionæromkostninger. Kontoen anvendes for ikke "at oppuste" regnskabet. Andre ordinære driftsomkostninger og Andre driftsindtægter er i 2019 påvirket af aktivering af Hammerhus Formidlingscenter. Samlet set er nettoeffekten i resultatopgørelsen 0.

**Tabel 7**  
**Resultatdisponering**

(mio. kr.)	2019
Disponeret til bortfald	0,2
Disponeret til udbytte til statskassen	0,0
Disponeret til overført overskud	-21,2

Anm.: I forbindelse med bevillingsafregningen er der sket bortfald af provenu for solgte ejendomme for 0,2 mio. kr. på § 24.74.01.10. Natur og friluftsliv. Der har på hovedkontoen været højere indtægter fra salg (10,1 mio. kr.) end ventet mens der kun har været hjemmel til at oppebære 9,9 mio. kr.: 5,0 mio. kr. jf. FL19 og 4,9 mio. kr. til finansiering af Naturpakken (flyttes fra § 24.74.02.20. Salg af grunde og arealer), jf. akt. 77 af 19. december 2019 om indskud af 22 ejendomme i statens ejendomssalg.

**Forklaring til tilbageførte hensættelser og periodiseringer.**

Nedenstående oversigt oplister tilbageførte hensættelser og periodiseringer i Naturstyrelsens regnskab på standardkonto 61,76 og 96 samt forklaringen på tilbageførslerne.

**Tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter**

	(mio. kr.)	Årsag
Periodisering, aktiv	25,7	Periodisering fra 2018 er tilbageført i 2019, idet disse var kortfristede.
Periodisering, passiv	-0,4	Periodisering fra 2018 er tilbageført i 2019, idet disse var kortfristede.
Hensættelse til retablering	-0,8	Hensættelse er gennemgået og i 2019 ajourført med nye retableringsforpligtelser.
Hensættelse til rådighedsløn, ventepenge	-1,1	Det hensatte beløb på i alt 3,3 mio. kr. er tilbageført med afholdte udgifter i 2019.
Hensættelse til oprydningforpligtelse og kloakeringsforbud	-2,5	Der er i 2019 tilbageført med afholdte udgifter på i alt 1,2 mio. kr. hertil. Arbejdet er færdiggjort i 2019, hvorfor det samlede hensatte beløb er tilbageført.
Oprensning indsejling Esbjerg Havn, havnebassiner Esbjerg og Storebælt	-2,0	Det hensatte beløb er tilbageført i 2019, da arbejdet er udført.
Hensættelser til engangsvederlag, åremål og resultatløn 2018	-5,9	Hensættelsen vedrørte 2018 og er tilbageført i 2019.

Anm: Det bemærkes at der er foretaget nye periodiseringer og hensættelser i 2019, som er oplyst i noterne.

### 3.3 Balancen

Tabel 8  
Balancen

Note	Aktiver (mio. kr.)	2018	2019	Note	Passiver (mio. kr.)	2018	2019
-	<b>Anlægsaktiver</b>				<b>Egenkapital</b>		
1	<b>Immaterielle anlægsaktiver</b>				Reguleret egenkapital (Startkapital)	29,9	28,3
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	6,8	13,0		Opskrivninger	0,0	0,0
	Erhvervede koncessioner	0,4	0,3		Reserveret egenkapital	0,0	0,0
	Udviklingsprojekter under opførelse	7,9	3,1		Bortfald	0,0	0,2
	<b>Immaterielle anlægsaktiver i alt</b>	<b>15,2</b>	<b>16,4</b>		Udbytte til staten	0,0	0,0
2	<b>Materielle anlægsaktiver</b>				Overført overskud	80,6	59,3
	Grunde, arealer og bygninger	908,3	946,3	7	<b>Egenkapital i alt</b>	<b>110,5</b>	<b>87,8</b>
	Infrastruktur	0,0	0,0	8	<b>Hensatte forpligtelser</b>	<b>14,4</b>	<b>13,7</b>
	Transportmateriel	22,9	17,3		<b>Langfristede gælds-</b> <b>poster</b>		
	Produktionsanlæg og maskiner	28,9	23,9		FF4 Langfristet gæld	993,6	960,0
	Inventar og IT-udstyr	5,3	5,9		Donationer	21,9	86,3
	Igangværende arbejder for egen regning	23,2	11,8		Prioritetsgæld	0,0	0,0
	<b>Materielle anlægsaktiver i alt</b>	<b>988,6</b>	<b>1.005,2</b>		Anden langfristet gæld	0,0	0,0
	<b>Finansielle anlægsaktiver</b>				<b>Langfristet gæld i alt</b>	<b>1.015,5</b>	<b>1.046,4</b>
	Statsforskrivning	29,9	28,3		<b>Kortfristede gælds-</b> <b>poster</b>		
	Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0		Leverandører af varer og tjenesteydelser	108,9	92,1
	<b>Finansielle anlægsaktiver i alt</b>	<b>29,9</b>	<b>28,3</b>	9	Anden kortfristet gæld	28,2	31,9
	<b>Anlægsaktiver i alt</b>	<b>1.033,7</b>	<b>1.049,8</b>		Skyldige feriepenge	54,8	54,8
	<b>Omsætningsaktiver</b>				Igangværende arbejder	8,1	22,5
	Varebeholdninger	1,7	1,7	10	Periodeafgrænsningsposter	0,4	0,2
5	Tilgodehavende	178,2	190,4		<b>Kortfristet gæld i alt</b>	<b>200,4</b>	<b>201,4</b>
6	Periodeafgrænsningsposter	25,7	18,5		<b>Gæld i alt</b>	<b>1.215,8</b>	<b>1.247,8</b>
	Værdipapirer	0,0	0,0				
	<b>Likvide beholdninger</b>						
	FF5 uforrentet konto	150,8	63,1				
	FF7 finansieringskonto	-49,2	25,9				
	Andre likvider	-0,1	0,0				
	<b>Likvide beholdninger i alt</b>	<b>101,5</b>	<b>88,9</b>				
	<b>Omsætningsaktiver i alt</b>	<b>307,1</b>	<b>299,4</b>				
	<b>Aktiver i alt</b>	<b>1.340,8</b>	<b>1.349,2</b>		<b>Passiver i alt</b>	<b>1.340,8</b>	<b>1.349,2</b>

Notehenvisninger, jf. afsnit 4.1, note 1-10  
Eventualforpligtelser note 11

Anm.: Balancen er udarbejdet med SKS som kilde, idet der dog er foretaget reklassifikation mellem periodeafgrænsningsposter og anden gæld, jf. vejledning til årsrapport 2019. Tabellens fortegn afviger dog fra SKS, idet passiver ikke vises med negativt fortegn. Likvide beholdninger, Egenkapital og Gældsforpligtelser indeholder saldi fra både bfk. 34450 (NST) og 44450 (KDI), idet likviditeten mellem de 2 bogføringskredse først afregnes i 2020, jf. godkendelse fra Moderniseringsstyrelsen

### 3.4 Egenkapitalforklaring

Naturstyrelsens samlede egenkapital er ved udgangen af 2019 på 87,6 mio. kr., jf. SB og SKS. Forskel til balancens udvisende skyldes 0,2 mio. kr., der er disponeret til bortfald.

**Tabel 9**  
**Egenkapitalforklaring**

<b>Egenkapital primo R-året (mio. kr.)</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Reguleret egenkapital primo	-28,3	-29,9
+Ændring i reguleret egenkapital	-1,6	1,6
<b>Reguleret egenkapital ultimo</b>	<b>-29,9</b>	<b>-28,3</b>
Overført overskud primo	-86,3	-80,6
+Primo-regulering / flytning mellem bogføringskredse		
+Regulering af det overførte overskud		
+Overført fra årets resultat	5,7	21,1
-Bortfald	0,0	0,2
-Udbytte til staten	0,0	0,0
<b>Overført overskud ultimo</b>	<b>-80,6</b>	<b>-59,3</b>
<b>Egenkapital ultimo R-året</b>	<b>-110,5</b>	<b>-87,6</b>

Anm.: Der udestår en bogføring mellem egenkapitalkontiene 74.03 og 74.06 på 0,2 mio. kr. Denne registrering sker i 2020, jf. meddelelse fra Moderniseringsstyrelsen.

### 3.5 Likviditet og låneramme

**Tabel 10**  
**Udnyttelse af låneramme**

	<b>2019</b> <b>(mio. kr.)</b>
Sum af immaterielle og materielle anlægsaktiver	935,2
Låneramme på FL 2019	1.359,2
Udnyttelsesgrad i pct.	68,8

Anm.: Sum af immaterielle og materielle anlægsaktiver er ekskl. donerede anlæg

### 3.6 Opfølgning på lønsumsloft

Naturstyrelsen har status af statsvirksomhed, og er derfor ikke omfattet af lønsumsloft, jf. Budgetvejledningens punkt 2.7.3.

### 3.7 Bevillingsregnskabet

**Tabel 12**  
**Bevillingsregnskab**

Hovedkonto	Navn	Bevillings- type	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Videreførelse ultimo
<b>Drift</b>							
24.74.01.	Naturstyrelsen	Statsvirksomhed	Udgifter	889,9	808,8	81,1	59,3
			Indtægter	-639,4	-537,2	-102,2	
24.74.05.	Udlånte tjenestemænd	Driftsbevilling	Udgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
			Indtægter	0,0	0,0	0,0	
<b>Administrerende ordninger</b>							
24.74.03	Testcenter Østerild	Anden bevilling	Udgifter	0,0	7,2	-7,2	43,9
			Indtægter	0,0	-0,1	0,1	
24.74.06	Tilskud til oprensning	Anden bevilling	Udgifter	22,1	22,2	-0,1	0,0
			Indtægter	0,0	0,0	0,0	
24.74.07	Tilskud til natur og klimatilpasning mv.	Reservationsbevilling	Udgifter	3,8	3,3	0,5	7,2
			Indtægter	-0,8	0,0	-0,8	
24.74.08	Puljer til diger og kystbeskyttelse mv	Reservationsbevilling	Udgifter	9,9	7,8	2,1	2,0
			Indtægter	0,0	0,0	0,0	
<b>Anlæg</b>							
24.74.02	Salg af ejendomme	Anlægsbevilling	Udgifter	-0,5	-0,1	-0,4	0,0
			Indtægter	0,5	-3,0	3,5	
24.74.04	Arealforvaltning mv.	Anlægsbevilling	Udgifter	172,5	244,8	-72,3	123,7
			Indtægter	-99,2	-203,0	103,8	
24.74.09	Kystbeskyttelse, havne mv.	Anlægsbevilling	Udgifter	165,9	131,1	34,8	84,6
			Indtægter	-10,0	-10,0	0,0	

Anm.: Videreførelser angives med positive fortegn, jf. tabel 2.

Videreførelsen på § 24.54.20. Nationalparker skulle jf. FL17 § 24.72.05. Nationalparker have været overført i 2017 til § 24.74.01. Naturstyrelsen men blev det ikke. Overførslen skal ske i 2020.

På § 24.74.01. Naturstyrelsen er der i forbindelse med bevillingsafregningen sket bortfald af provenu for solgte ejendomme for 0,2 mio. kr. Der har på hovedkontoen været højere provenu fra salg end ventet (10,1 mio. kr.) mens der kun har været hjemmel til at oppebære 9,9 mio. kr.: 5,0 mio. kr. jf. FL19 og 4,9 mio. kr. til finansiering af Naturpakken (flyttes fra § 24.74.02.20. Salg af grunde og arealer), jf. akt. 77 af 19. december 2019 om indskud af 22 ejendomme i statens ejendomssalg.

## 4. Bilag

### 4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

Tabel 13

Note 1. Immaterielle anlægsaktiver

(mio. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Kostpris	31,3	6,7	38,0
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse	3,6	0,0	3,6
Tilgang	8,9	0,0	8,9
Afgang	0,0	-2,7	-2,7
Kostpris pr. 31.12.2019	43,7	4,0	47,7
Akkumulerede afskrivninger	-30,7	-3,7	-34,4
Akkumulerede nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.2019	-30,7	-3,7	-34,4
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2019	13,0	0,3	13,2
Årets afskrivninger	-2,7	2,6	-0,1
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	-2,7	2,6	-0,1

(mio. kr.)	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 1. januar 2019	7,9
Tilgang	4,0
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-8,9
Kostpris pr. 31.12.2019	3,1

Anm.: Anlæg er inkl. anlægsressort fra 44450 (KDI) til 34450 (NST), jf. godkendelse fra Moderniseringsstyrelsen.

Der er tillige registreret en primokorrektion på regnskabskonto 50.15 svarende til beløbet på 3,6 mio. kr. i linjen "Primokorrektion". Dette beløb indgår som en del af det samlede beløb i linjen "Akkumulerede af- og nedskrivninger 31. december 2019". Primokorrekationen er godkendt af Moderniseringsstyrelsen.



Tabel 14

## Note 2. Materielle anlægsaktiver

(mio. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Infrastruktur	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	I alt
Kostpris	1.257,4	8,8	142,3	51,1	12,9	1.472,4
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse						
Tilgang	108,7	0,0	2,6	0,0	3,2	114,5
Afgang	-42,0	0,0	-11,3	-1,0	-0,8	-55,0
Kostpris pr. 31.12.2019	1.324,2	8,8	133,6	50,1	15,3	1.532,0
Akkumulerede afskrivninger	-365,6	0,0	-109,7	-32,8	-9,4	-517,5
Akkumulerede nedskrivninger	-12,3	-8,8	0,0	0,0	0,0	-21,1
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.2019	-378,0	-8,8	-109,7	-32,8	-9,4	-538,7
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2019	946,3	0,0	23,9	17,3	5,9	993,4
Årets afskrivninger	-28,8	0,0	3,7	-4,6	-1,9	-31,6
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	-28,8	0,0	3,7	-4,6	-1,9	-31,6

(mio. kr.)	Igangværende arbejder for egen regning
Primo saldo pr. 1. januar 2019	23,2
Tilgang	29,5
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-40,9
Kostpris pr. 31.12.2019	11,8

Anm.: Anlæg er inkl. anlægsressort fra 44450 (KDI) til 34450 (NST), jf. godkendelse fra Moderniseringsstyrelsen. Grunde, Arealer og Bygninger er påvirket af aktiveringen af Hammershus Formidlingscenter. Der er tale om et doneret anlæg.

## Note 3

## Nedskrivninger

Naturstyrelsen har i 2019 foretaget nedskrivning af 12,8 mio. kr., heraf 5,5 mio. kr. svarende til værdien af et antal bygninger, som i 2019 er besluttet nedrevet. De resterende 7,3 mio. kr. er straks afskrevet i 2019 som følge af en gennemgang af tidligere aktiveringer, som har givet anledning til en korrektion. Beløbet er indeholdt i afskrivningerne.

**Note 4***Tab på debitorer*

Det samlede tab på debitorer er opgjort til 0,3 mio. kr., hvilket samlet anses som mindre væsentligt i forhold til det samlede salg.

Moderniseringsstyrelsen har den 6. december 2019 meddelt, at styrelsen ikke er omfattet af de nye regler for bogføring og måling af restante fordringer.

**Note 5***Tilgodehavender*

I saldoen indgår et beløb på 33,9 mio. kr. vedr. indskud af ejendomme i Statens Ejendomssalg, jf. aktstykke 77 af 19. december 2019. Beløbet er udlignet i 2020.

**Note 6***Periodeafgrænsningsposter, aktiv*

(Mio. kr.)	2019
Forudbetalte fakturaer og lignende	5,2
Jagttegnsmidler 2019	11,3
SLS Forudløn	2,0
<b>I alt</b>	<b>18,5</b>

**Note 7***Hensatte forpligtelser*

(Mio. kr.)	2019
Retableringshensættelser	0,8
Engangsvederlag, åremåls- og resultatløns-hensættelser 2019	4,3
Rådighedsløn, ventepenge	2,2
Erstatningsbetaling + restforpagtningsafgift Livø	0,3
Oprensning indsejling og bassiner, Esbjerg	4,1
Oprensning Bejstrup Marbjerg	0,7
Oprensning Sælhundeholm løbet	1,2
<b>I alt</b>	<b>13,7</b>

Anm.: Tabellens fortegn afviger fra SKS, idet passiver ikke vises med negativt fortegn i balancen.

**Note 8***FF4 Langfristet gæld*

Differencen mellem FF4 kontoen og anlæg skyldes, at opgørelsen af likviditetsflytningen først sker efter lukningen af regnskabet, dvs. flytningen af likviditeten sker i det efterfølgende regnskabsår.

**Note 9***Anden kortfristet gæld*

I saldoen indgår nationalparkernes bevilling, der i starten af året placeres på kontoen som en gæld (igangv. arb. for fr. regning). Naturstyrelsen har nedskrevet gælden i takt med nationalparkernes forbrug. Samlet set henstår ultimo 2019 en kortfristet gældsforpligtelse på 7,2 mio. kr. vedrørende de fem nationalparker. Nationalparkernes videreførelser, jf. underkonto 24.72.05.10-40 (FL2017) er endnu ikke overført til § 24.74.01. Naturstyrelsen.

Nationalparkernes andel af den opgjorte feriepengeforpligtelse udgør 3,2 mio. kr.

## Note 10

### Periodeafgrænsningsposter, passiv

(Mio. kr.)	2019
Forudbetalte indtægter for ydelser, der endnu ikke er leveret	0,2
<b>I alt</b>	<b>0,2</b>

Anm.: Tabellens fortegn afviger fra SKS, idet passiver ikke vises med negativt fortegn i balancen.

## Note 11

### Eventualforpligtelser

#### 1. Kloakering af kolonihaver

Naturstyrelsen udlejer arealer med ca. 7.000 kolonihaver, hvoraf ca. 2904 havelodder endnu ikke er kloakeret. Ud af de 2904 havelodder har Naturstyrelsen modtaget påbud om kloakering i 543 kolonihaver i Rødovre Kommune. I nærværende sag forventer Naturstyrelsen, at kolonihaveforeningerne eller kolonisterne selv afholder udgifterne til tilslutning til kloakeringen iht. påbud fra Rødovre Kommune. Naturstyrelsen forventer at finansiere dele af kloakeringen iht. påbud fra Rødovre Kommune, svarende til hovedkloakeringen samt dræning af fællesarealer, som betyder, at Naturstyrelsen skal afholde udgifter svarende til ca. 30 mio. kr. (inkl. moms). Der arbejdes på at finde finansiering via aktstykke primo 2020. De resterende 2.361 havelodder, som endnu ikke er spildevandskloakeret, forventes at skulle kloakeres inden for få år, jf. miljøbeskyttelsesloven § 28 stk. 4.

#### 2. Willestrup Gods – omlægning af vandløb

Retssag om manglende opfyldelse af aftale om naturgenopretning. Naturstyrelsen har stævnet modparten for 2,6 mio. kr. Eventualforpligtelsen består i det formodede modkrav, som Naturstyrelsen sandsynligvis vil blive mødt med under retssagen. Størrelsen af dette er endnu ukendt. Kun hvis retssagen tabes, vil eventualforpligtelsen blive aktualiseret.

#### 3. Erstatningssag mountain bike

Skadelidte har anlagt sag mod Naturstyrelsen i forbindelse med en mountainbikeulykke på en af Naturstyrelsen ejet sti i Himmerland. Forpagter havde spændt en spiraltråd over stien, hvorfor færreste ved siden af stien skulle anvendes til gennemgang. Skadelidte kørte ind i tråden og pådrog sig personskade. Skadelidte har nedlagt påstand om anerkendelse af ansvar, og et midlertidig opgjort økonomisk erstatningskrav på 240.000 kr.

#### 4. Privat lodsejer

En klagesag og igangværende retssag, hvor en nabo-lodsejer mener, at manglende vedligehold af dræn har medført skade m.v. på hans ejendom. Kravets størrelse vil blive fastsat efter syn og skøn. Klagesagen kan betyde et krav på op til ca. 1,5 mio. kr.

#### 5. Udleje af Cramershus Privat lejer

Naturstyrelsen har opsagt lejer af et beboelseslejemål, idet bygningen skulle nedrives. Lejer har gjort indsigelse herimod, hvorfor Naturstyrelsen iht. lovens lejelovens bestemmelser har sagsøgt lejer med henblik på udsættelse af lejemål.

#### 6. Hegn ved dyrehave

Strid om hegn ved dyrehave, hvor en nabolodsejer er utilfreds med hegnet pga. udsigtsforringelse og mindre tilgængelighed (ca. 100 meter til en låge). Hvis naboen får medhold i retten, vil det kræve nedtagning af 900 meter hegn og opsætning af 150 meter hegn. Omkostning er vurderet til ca. 100.000 kr.

#### 7. Vestbanebroen

Brøndby Kommune har ultimo 2018 anmodet Naturstyrelsen om at tilbagebetale udgifter som kommunen har afholdt i forbindelse med projektet om etablering af en cykelbro over Vestvolden. Kommunen har valgt at opgive

projektet på grund af usikkerhed om opstart af dette delprojekt. Kommunen har opgjort deres allerede afholdte udgifter til 991.613 kr. Herudover ønsker kommunen kompensation for indgåede medarbejdertimer i projektet svarende til ca. 200.000 kr.

#### **8. Styrt på mountain bike ved Flyvestation Værløse**

Retssag om erstatningsspørgsmål vedrørende styrt på mountainbike ved Flyvestation Værløse. Naturstyrelsen har tidligere anerkendt at være erstatningsansvarlige, men skaden er efterfølgende forværret, hvorfor skadelidte stævnedes Naturstyrelsen og har krævet 31.100 kr. + procesrente i erstatning. Hertil kommer de med sagen forbundne advokatombudsninger. Hovedforhandling er berammet til den 16. juni 2020.

#### **9. Erstatningskrav ved vådområdeprojekt i Tim Enge**

Sagsøger mente, at Naturstyrelsen skulle "overtage" hendes ejendom, på baggrund af aftaleloven, forvaltningsret og hævnning af vandstande i Tim Vådområde. Afvist af retten i maj 2019 pga. manglende betaling af retsafgift, men verserer nu ved administrativ klageinstans og afventer en afgørelse fra Taksationskommissionen. Erstatningskravet fra modparten lyder på Naturstyrelsens overtagelse af ejendommen til 4-5 mio. kr.

#### **10. Cykelulykke ved Herstedhøje**

22. november 2019 blev Naturstyrelsen underrettet om en alvorlig ulykke med en dyrerist på Naturstyrelsens areal. Skadelidte har ikke fremsat noget krav endnu.

#### **11. Skade på fortidsminde, Klostermølle**

Naturstyrelsen modtog krav fra Slots- og Kulturstyrelsen på 117.633,85 kr. i december 2018 for skade på fortidsminde.

#### **12. Skelsag vedr. brændeskur i Svinkløv Plantage**

Sag hvor nabolodsejer mener at have vundet hævde til brændeskur som overskrider skellet til Naturstyrelsens ejendom. Naturstyrelsen anerkender hævde efter almindelige regler, men mener ikke, den kan gøres gældende, da hævden således vil være vundet i strid med den på Naturstyrelsens ejendom hvilende fredskovspligt.

#### **13. Naturstyrelsen- erstatning i forbindelse med vådområdeprojekt Sidinge Fjord**

Naturstyrelsen har i 2018 etableret et vådområdeprojekt i den inderste del af den tidligere Sidinge Fjord i Ods herred kommune. Efterfølgende har projektet vist sig at have utilsigtede følgevirkninger i form af problemer med vand på naboejendommen. Der vil i foråret 2020 blive gennemført en række afværgeforanstaltninger, som kan løse problemerne.

#### **14. Sag om skader på mole**

Retssag hvor Thisted Kommune har påberåbt mangler ved Nr. Vorupør Læmole, der blev renoveret i 2012 inden overdragelse til Thisted kommune i 2013. Kystdirektoratet er stævnet for 4,5 mio. kr. og for at have været i ond tro ved overdragelse af molen til Thisted Kommune, og denne onde tro indgår i helhedsvurderingen af, hvorvidt Thisted Kommunes krav er forældet. Kystdirektoratet fik i 2019 medhold i byretten om, at Thisted Kommunes krav er forældet. Thisted Kommune har efterfølgende valgt at anke forældelsesspørgsmålet til Landsretten. Der er berammet nyt retsmøde til hovedforhandlingen ved Landsretten i Viborg den 18. maj 2020.

#### **15. Lønstrupsagen**

Den 16. oktober 2019 modtog Kystdirektoratet en stævning fra advokat Hans Sønderby, som repræsenterer Foreningen for kystsikring Lønstrup Syd-Vest. I stævningen er der nedlagt 3 principale og én subsidiær påstand. 1) Kystdirektoratet tilpligtes at betale sagsøger erstatning for værdiforringelse på 42.9 mio. kr. 2) Kystdirektoratet tilpligtes at betale sagsøger erstatning for omkostninger til nedrivning og bortskaffelse af ejendomme på i alt 209.465 kr. 3) Kystdirektoratet tilpligtes at betale erstatning for tabte lejeindtægter på ialt 2,0kr. Subsidiært, Kystdirektoratet tilpligtes at betale sagsøgerne et mindre beløb fastsat efter rettens skøn. Kystdirektoratet

vurderer ikke at have handlet ansvarspådragende, men at have handlet inden for lovens rammer. Retssagen blev først den 20. december 2019 oprettet på retssagsportalen.

## 4.2 Indtægtsdækket virksomhed

Naturstyrelsen har status af statsvirksomhed, og der skal derfor ikke regnskabsføres for indtægtsdækket virksomhed, jf. Budgetvejledningens punkt. 2.7.5

## 4.3 Gebyrfinansieret virksomhed

Naturstyrelsen har ingen gebyrfinansieret virksomhed.

## 4.4 Tilskudsfinansieret aktiviteter

Naturstyrelsen har status af statsvirksomhed, og der skal derfor ikke regnskabsføres for tilskudsfinansierede aktiviteter, jf. Budgetvejledningens punkt. 2.7.5.

## 4.5 Forelagte investeringer

Tabel 20

Oversigt over igangværende anlægsprojekter, mio. kr.

Igangværende anlægsprojekter	Senest forelagt	Byggestart	Forventet afslutning	Afholdte udgifter i alt	Afholdte udgifter, indeværende år	Godkendt totaludgift
Oprydning Erdkehl-graven mv.	Akt. 103 af 28/3-2019	2019	2020	2,4	2,4	25,7

## 4.6 IT-omkostninger

Virksomheden skal udarbejde et bilag der viser alle virksomhedens it-omkostninger fordelt på lønomkostninger, driftsomkostninger og investeringsomkostninger.

Tabel 21

IT-omkostninger

Sammensætning	2019 (mio. kr.)
Interne personaleomkostninger til it (it-drift/-vedligehold/-udvikling)	4,6
it-systemdrift	2,8
It-vedligehold	3,4
It-udviklingsomkostninger	1,1
Udgifter til it-varer til forbrug	2,5
Af- og nedskrivninger for it, der er aktiveret	-2,0
<b>I alt</b>	<b>12,4</b>

## 4.7 Supplerende bilag

### 4.7.1 Grønne hensyn i den flersidige arealdrift

Nærværende bilag redegør for Naturstyrelsens skøn over øgede omkostninger og mindskede indtægter som følge af grønne hensyn mv. i den flersidige arealdrift.

#### Baggrund og metode

Naturstyrelsen har ansvaret for drift og pleje af Miljø- og Fødevareministeriets skove og andre naturarealer samt gennemførelse af projekter, hvor der bl.a. lægges vægt på at varetage landskabelige, naturhistoriske, kulturhistoriske, miljøbeskyttende, grundvandsbeskyttende, biodiversitetsfremmende og friluftsmæssige hensyn. Efter aftale og med godkendelse af rigsrevisionen opgøres hhv. øgede omkostninger og mindskede indtægter som følge af de flersidige hensyn hvert tredje år (2003, 2005, 2008, 2011, 2014). Sidste opgørelse fandt sted i 2014 og der skulle således have sket en opgørelse i 2017, men den blev udsat til 2019 med baggrund i udflytning af Naturstyrelsen.

Analysen i 2019 er udført på baggrund af 2018 regnskabet. Alle beløb er PL-reguleret til 2019-prisniveau<sup>1</sup>.

#### Analyse

Der er opstillet et samlet skøn over de øgede udgifter og mindskede indtægter, som kan tilskrives de flersidige natur-, publikums-, friluft- og andre hensyn. Værdien af disse hensyn er opgjort til øgede udgifter på 71,6 mio. kr. og mindskede indtægter på 96,1 mio. kr. I alt 167,7 mio. kr. årligt. Sammenlignet med sidste opgørelse (2014) er omkostningerne til de flersidige hensyn 3,0 mio. kr. mindre i opgørelsen pba. 2018 regnskabet.

Omkostningerne knyttet til erhvervs- og grønne hensyn i skovdriften viser et fald fra 66,1 mio. kr. til 64,1 mio. kr. fra 2014 til regnskabet fra 2018. Dette skyldes et generelt fald i omkostninger til skovdriften, der dog opvejes til dels af et øget fokus på de flersidige hensyn, fra 41 pct. af de samlede omkostninger til skovdriften i 2014 til 47 pct. i 2018. Den øgede fokus kommer især fra publikums- og friluftshensyn, der er steget fra 17 pct. i 2014 til 22 pct. i 2018.

For Naturskogsstrategien er de mindskede indtægter øget fra 18,9 mio. kr. i 2014 til 24,9 mio. kr. i 2018. Dette skyldes øgede udpegninger til biodiversitetsskov. Pyntegrøntsdyrkning har tidligere været en del af opgørelsen, men udgik i 2018, idet produktionsmængden nu har nået en meget begrænset størrelse som følge af Naturstyrelsens strategi. De mindskede indtægter fra jordudleje er øget fra 21,7 mio. kr. til 25,8 mio. kr. Dette skyldes en ny mere præcis opgørelse af sammensætningen af Naturstyrelsens arealer. De mindskede jagtlejeindtægter er øget med 1,5 mio. kr. til 40,4 mio. kr. i 2018. Dette skyldes almindelig til- og afgang af arealer.

Naturstyrelsens skøn over øgede omkostninger og mindskede indtægter som følge af grønne hensyn mv. i den flersidige arealdrift vil blive opdateret igen i forbindelse med årsrapporten for 2022. En uddybning af metoden og det gennemførte skøn følger i næste afsnit

#### Metode og skøn 2018

På baggrund af en "selvangivelsesmodel", hvor hver arealenhed udfylder en matrice for de skovdriftsrelaterede formål på hhv. erhvervs-, natur-, publikums-, friluft- og andre hensyn er der udarbejdet et samlet skøn for meromkostningerne i skovdriften. Enhedernes indmeldinger gennemgås i styrelsens hovedkontor. Efterfølgende meldes alle enhedernes indmeldinger ud samlet og der stilles opklarende spørgsmål, hvorefter enhederne har mulighed for at benchmarke ift. egne vurderinger, hvilket kan give anledning til justeringer. Den samlede matrice for Naturstyrelsens skovdrift ser således ud for 2018 regnskabet:

---

<sup>1</sup> Generel pris- og lønindeks, Moderniseringsstyrelsen

**Tabel 22****Total omkostningsfordeling pba. 2018-regnskab (mio. kr.)**

Formål	Erhvervshensyn	Naturhensyn	Publikums- og friluftshensyn	Andre hensyn	Nettoudgift
Kulturarbejder (plantning m.v.)	5,5 39%	5,6 40%	2,6 19%	0,4 3%	<b>14,1</b> <b>100%</b>
Bevoksningspleje	3,2 52%	1,9 30%	1,1 17%	0,1 2%	<b>6,2</b> <b>100%</b>
Skovning	29,0 53%	13,2 24%	12,3 22%	0,8 1%	<b>55,3</b> <b>100%</b>
Flisning	26,9 64%	8,8 21%	5,7 13%	0,7 2%	<b>42,2</b> <b>100%</b>
Skovvedligeholdelse	7,3 38%	2,0 10%	8,3 43%	1,7 9%	<b>19,3</b> <b>100%</b>
<b>Sum</b>	<b>72,0</b>	<b>31,5</b>	<b>29,9</b>	<b>3,7</b>	<b>137,1</b>
<b>Sum af flersidige hensyn</b>			<b>65,1</b>		

Anm: 2019-PL

Udviklingen over de sidste 3 opgørelser fremgår af tabellen nedenfor:

**Tabel 23****Udvikling i flersidige hensyn 2011-2018 (mio. kr.)**

Årstal	Erhvervshensyn	Naturhensyn	Publikums og friluftshensyn	Andre hensyn	Sum	Sum af flersidige
2018	72,0	31,5	29,9	3,7	137,1	<b>65,1</b>
%	53%	23%	22%	3%	100%	<b>47%</b>
2014	98,6	35,4	29,0	5,6	168,5	<b>69,9</b>
%	59%	21%	17%	3%	100%	<b>41%</b>
2011	72,1	28,5	23,7	3,1	127,4	<b>55,3</b>
%	57%	22%	19%	2%	100%	<b>43%</b>

Anm: 2019-PL

Som det fremgår af ovenstående har udviklingen forskudt vægten mere over på de flersidige hensyn frem for de erhvervsmæssige hensyn i perioden 2014-2018.

Nedenfor er opstillet det samlede skøn over meromkostninger/mindreindtægter, som kan tilskrives de særlige flersidige hensyn i 2018 regnskabet.

**Tabel 24****Samlede meromkostninger/mindreindtægter ved flersidig arealdrift (mio. kr.)**

<b>Øgede udgifter</b>	Omkostningsmatrice for skovdrift	65,1
	Særlige hensyn ved vedligehold af bygninger, herunder fredede (tegl/stråtage, sprossevinduer, etc.)	6,5
	<b>Sum</b>	<b>71,6</b>
<b>Mindskede indtægter</b>	Naturskogsstrategien	24,9
	Udleje af fiskeri	5,1
	Jordudleje	25,8
	Jagtlejeindtægter	40,4
	<b>Sum</b>	<b>96,1</b>
	<b>I alt</b>	<b>167,7</b>

Anm: 2019-PL

Skønnet er baseret på den lokale ekspertise på arealenhederne for så vidt angår de øgede udgifter til skovdriften. De øgede udgifter til vedligehold af bygninger samt de mindskede indtægter er vurderet af styrelsens centrale enhed i hovedkontoret, der har bedre overblik over markedspriser på mange indtægtsarter, f.eks. jagt.

Skønnet vil blive revurderet i forbindelse med årsrapporten for 2022.





Naturstyrelsen  
Årsrapport 2019



Miljø- og Fødevareministeriet  
Slotsholmsgade 12  
1216 København K

[www.mfvm.dk](http://www.mfvm.dk)